

SZENTENDRE VÁROS HORVÁT NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT ELNÖKE

Az előterjesztés előkészítésében közreműködött:

Önkormányzati és Ügyfélszolgálati Iroda

A határozati javaslat elfogadásához
egyszerű többség szükséges!

ELŐTERJESZTÉS

a 2024. év első félévének program és munkatervéről
(Készült: a Képviselő-testület 2024. február 10-i ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

Vezetői összefoglaló:

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Elnökeként a Képviselő-testület elé terjesztém megtárgyalásra és elfogadásra a 2024. év első félévének program és munkatervét.

Részletes kifejtés:

Áttekintve a mögöttünk hagyott évet, megvalósult és meghiúsult programjainkat, tevékeny időszakot tudhatunk magunk mögött, eredménye talán azzal jellemezhető, hogy a szentendrei dalmát-horvát közösség láthatóvá vált a gyorsan átalakuló Szentendrán.

A 2023. évben 43 rendezvényünk volt. Büszkén elmondhatjuk, hogy bár más városi civil szervezetnél nagyságrendekkel szerényebb anyagi lehetőségek birtokában, de sikertült Szentendre évszázados búcsúját az Iyan dant visszaemelni a városi ünnepek közé. A közel egy hetes program nem csak azért fontos és kedves számunkra mert sikertült Szentendre három évszázados búcsúját luminara-ünnepként (több ezer méceses fényével) megújítani, hanem mert olyan szívszorítóan boldog érzés volt tapasztalni a több tucatnyi ember önzetlen segítségét, amelyet az Adventi trapezánál (Adventi gyertyagyújtás asztalánál) is megtapasztalhattunk. Olyan eseményünk is volt a múlt évben, amelyre igazán büszkék vagyunk, hiszen a Daru piacon felavathattuk Pistyúr Imre Munkácsy díjasa szobrász, dalmát társunk Dalmátok anygala elnevezésű szobrát.

Nepomuki Szent János ünnepe a valamikori nagy városi ünnep, Boromisza Tibor festőművészre emlékező program, amelyet az óbudai horvátokkal, Stéger azaz Franjo Stazic operaénekesről való megemlékezés és az első szentendrei népiskola tudományos kutatás és előadásai a városon túl is ható események voltak. Számos programunkat egy-egy városi rendezvényhez kapcsolódva tartottunk meg. Ilyen volt a Hősök Napja, amikor az első világháborúban a legtöbb áldozatot elszenvedő dalmát családok hozzátartozóival külön is emlékeztünk a hősi halált halt családtagjainkra. Szentendre Éjjel Nappal program eseményei között Önkormányzatunk közmeghallgatás keretében vetített képes előadáson vitatta meg, hogyan és merre alakítsuk tovább tevékenységünket és online köszöntöttük valleránói olasz barátainkat is, mert ők éppen azon az éjjelen tartották Nötte del candelle ünnepüket. A Boromisza program végén felköszöntöttük a hölgyeket Dan zena (Nőnap) alkalmából a Szamos cukrászdában, és mint minden év karácsonyi ünnepei között a Lucia napi programunkat a rorátera készülve énekpróbával zártuk. A Svih svetih és Muarte daj (Mindenszentek és Halottak napján) a Felső (dalmát) temetőben nem csak mécesest gyűjtöttünk de egy-egy fő levendulát is átadtunk a dalmát családoknak, illetve ültettünk belőle egy-egy olyan szentendrei dalmát sírjára, amelyeket már nem látogatnak.

2023-ban nagyobb figyelmet fordítottunk a horvát nemzetiségi meghívásokra. A Budapesti horvát pikniken való részvételünk, a Vendéglátó Múzeumban tartott előadás és szentendrei dalmát kóstoló, a Szent István Bazilikában rendezett Adventi nagykövetségi fogadáson való szereplésünk sikeres volt, sikerült elérni, hogy a Szentendrei Horvát Nemzetiségi Önkormányzata hosszú idő után talán ismét bekerült a magyarországi horvátok jegyzetfüzetébe. Különös megtiszteltetés volt, hogy Mladen Andric nagykövet úr, Marina Sikora első-titkár asszony és Gugán Iván országos horvát elnök közös szentendrei munkalátogatásra jöttek el.

Nagy volt a forgalmunk más vendégek tekintetében is, hiszen közel tucatnyi magyarországi horvát nemzetiségi és hét anyaországi csoport részére tartottunk „Szentendrei dalmátok nyomában” című tematikus városnéző sétát.

A népszámlálási adatok változása fontos mutató a nemzetiségi önkormányzatok megítélésében. A 2011. évi népszámlálási adatokhoz viszonyítva 2022-re Szentendrán 35 %-kal nőtt a magukat horvát nemzetiségűnek vallók száma, miközben ez az összes magyarországi horvát nemzetiségűek esetében országosan 25 %-os csökkenést mutat.

Kommunikáció, Szentendrei dalmátok facebook oldal

2019. év óta megtöbbszöröztük a közösségi médiában való jelenlétünket. Munkánk fontos eszköze a ma már 459 tagú Szentendrei dalmátok facebook oldalunk, amelyen kb. ötven-száz fős aktív (elsősorban fiatal és középkorú) városi „facebook-dalmát” és több tucatnyi külsős horvát és városi érdeklődő tájékozik életünkről, hagyományainkról, szokásainkról. A szentendrei horvát nemzetiségűek fele rendszeresen olvassa facebook oldalunk posztjait, megnézi a fényképeket, és egy-egy programunkra is eljönnek.

Abban azonban máig alig volt változás, hogy az un. belső programjainkon a városi dalmát közösségből nagyjából ugyanaz a 45 % idős korosztályú közösségi tag vesz részt. Ugyanakkor nagyobb rendezvényeinken (elsősorban az Ivan dan luminara és az Adventi trpeza) több tucatnyi önkéntes segítőre és támogatókra számíthattunk. Ha lassan is, de a hivatalos együttműködő partnereink is elfogadják, ha még nem is tekintenek egyenrangú partnernek bennünket.

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő- testülete

2023-ban Önkormányzatunk hét testületi ülésen és egy közmeghallgatáson 35 napirendet tárgyalta és 51 határozatot hozott. Öt alkalommal csak a testületi tagok kétharmada volt jelen. Az előterjesztések „a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzése, anyanyelvük ápolása és fejlesztése, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosítására” érdekében végzendő irányító, szervező, értékelő, ellenőrző tevékenységet segítették döntéseink. Napirendek között a gazdálkodás, mint a költségvetés és beszámoló, belső ellenőrzési terv és az évközi költségvetési módosítások mellett, az egyes programokról szóló előterjesztéseink, a részletesen tennivalókat tartalmazták, a Boromisza, Nepomuki, Ivan dan luminara, stb esetében és az eseményt követően ezek beszámolója is a testület elé kerültek. Több alkalommal más nemzetiségi önkormányzatokkal, intézményekkel, civil szervezetekkel, tudományos intézményekkel való együttműködési megállapodásokat tárgyaltuk. Olyan tematikákat is megvitattunk és döntött benne a testület, mint a szentendrei dalmát-horvát nemzetiség történelmi múltjával kapcsolatos kulturális örökség részeként a szentendrei dalmát viselet, a szentendrei régi dülönevek nyelv-émléke vagy az egyedi szentendrei dalmát gasztronómia feltárása, a Szentendrei dalmát teakeverék rekonstrukciója és a szentendrei dalmát illat újra alkotása, vagy az olyan dalmát kultikus növény, mint az Immortellának a városi kertészeti tervekbe való beemelése. Több határozatban döntöttünk a Daru piac téren felállított Dalmátok anyaga szoborral kapcsolatosan.

Kapcsolatunk a hivatallal

A hivatal és önkormányzatunk közötti feladatmegosztást közigazgatási szerződés szabályozza. Jó a kapcsolatunk a hivatal munkatársaival, a nemzetiségi ügyintéző nagy szorgalommal és megértően segíti munkánkat. Azonban még számos konkrét problémánk megoldásra vár, mint például a rendezvényeink megtartásához szükséges eszközeink, úgy, mint mécesstartóink, asztalaink és más egyéb közel 6 köbméternyi dolog szerződésben rendezett tárolása. Gazdálkodásunk is javult. A ciklus eleje óta a rendelkezésünkre álló forrás több mint a duplájára nőtt.

Összességében megállapítható, hogy önkormányzatunk tevékenysége javuló. Kapcsolatunk az anyaországgal, az országos, és más települési horvát nemzetiségi önkormányzatokkal rendezett, a települési önkormányzattal jó irányba fejlődik.

Ebben az évben visszafogottabb, kevesebb program kínálattal szeretett volna a nemzetiségi önkormányzat készülni, de a korábban elkezdett projektek miatt számos eseményt rögzíteni kell a 2024. évi munkatervben. Ilyen az első szentendrei katolikus népiskola tricentenáriuma alkalomból az emléktábla avató ünnepség. Az Ivan dan luminara ünnep jövőjéről is egyeztetni kell, mert bár az ünnep Szentendre 318 éves búcsúja és ünnepe, láthatóan ebben Szentendre Város Önkormányzat és az intézményei nem kívánnak egyenrangú teherviselő partnerként szerepet vállalni. A nemzetiségi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról szóló határozatot is felül kell vizsgálni az idei évben, és pontosítani kell a rendelkezéseket, különösen a testületi ülések előkészítése, a meghívók, az előterjesztések, valamint a testületi ülések jegyzőkönyvei esetében, továbbá a jegyzőkönyvek benyújtásában való közreműködés és valamennyi hivatalos levelezés előkészítése és postázása, a testületi döntések, a testületi és tisztségviselői döntéshozatalhoz kapcsolódó nyilvántartási, sokszorosítási, postázási feladatok ellátása, valamint, a helyi nemzetiségi önkormányzat működésével, gazdálkodásával kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási, iratkezelési feladatok ellátása tekintetében.

Általános elvként azt gyakorlatot alkalmazza a nemzetiségi önkormányzat, hogy programjaikról előterjesztés készül, a Szentendrei dalmátok facebook oldalán a programot közzé teszi, népszerűsíti, majd a program megvalósítását követően testületi beszámolóban értékeli.

Ünnepségek, programok az első félévben:

Február 2.	Candelora és Trifon napja
Március 1.	Koszorúzás Stéger születésének évfordulóján
Március 8.	Boromisza Tibor Emléknep
Március 22.	Szentendrei dalmát-horvát művészek kiállítása a Coroalica Galériában
Március 28.	Sajtótájékoztató a Stéger év programjairól
Április 24.	Hősök napja, szentendrei dalmát elesettekről való emlékezés
Május 1.	Márk ünnepe Nemzetiségek napja
Május 18.	Nepomuki Szent János ünnepe
Május 27.	Történelmi zárandókat és megemlékezés az 1358. május 27-i Visegrádi Szerződés kibocsátása évfordulóján
Június 22.	Ivan dan luminara
	Az ünnep keretében:
	„Az Első katolikus népiskola falán emléktábla avatása;

„Szentendrei dalmátok nyomában” városismerteti séták a budapesti és más horvát nemzetiségi önkormányzatokkal való egyeztetés szerint az első félévben hat alkalommal;

Június 30. - július 7. között

Prvic (Horvátország) Nemzetközi Művésztelep

Az anyaország ünnepeit a nagykövetség és az Országos Horvát Nemzetiségi Önkormányzat rendezvényeihez csatlakozva ünnepli a Nemzetiségi Önkormányzat, és a városi és nemzeti ünnepekhez a Nemzetiségi kerekasztal év eleji ülésén elfogadott szóbeli megállapodás szerint egyéni részvétel formájában csatlakozik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a határozati javaslatot fogadja el!

Határozati javaslat

Szentendre Város Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. 2024. első első félévének program és munkatervét az alábbiak szerint elfogadja:

Február 2.	Candelora és Trifon napja
Március 1.	Koszorúzás Stéger születésének évfordulóján
Március 8.	Boromisza Tibor Emléknep
Március 22.	Szentendrei dalmát-horvát művészek kiállítása a Coroatica Galériában
Március 28.	Sajtótájékoztató a Stéger év programjairól
Április 24.	Hősök napja, szentendrei dalmát eseményekről való emlékezés
Május 1.	Márk ünnepe Nemzetiségek napja
Május 18.	Nepomuki Szent János ünnepe
Május 27.	Történelmi zárandoklat és megemlékezés az 1358. május 27-i Visegrádi Szerződés kibocsátása évfordulóján
Június 22.	Ivan dan luminara Az ünnep keretében: „Az Első katolikus népiskola falán emléktábla avatása; Opera est Stéger Ferencre emlékezve.
Június 30. - július 7. között	Prvic (Horvátország) Nemzetközi Művésztelep

Szentendrei dalmátok nyomában” városismereti séták a budapesti és más horvát nemzetiségi önkormányzatokkal való egyeztetés szerint az első félévben hat alkalommal.

2. az anyaország ünnepeit a nagykövetség és az Országos Horvát Nemzetiségi Önkormányzat rendezvényeihez csatlakozva ünnepli a Nemzetiségi Önkormányzat.
3. a városi és nemzeti ünnepekhez a Nemzetiségi kerekasztal év eleji ülésén elfogadott szóbeli megállapodás szerint egyéni részvétel formájában csatlakozik.

Felelős: elnök

Határidő: munkaterv szerint

Szentendre, 2024. február 5.

Benkovits György
nemzetiségi önkormányzat elnöke

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.

Szentendre, 2024. február 5.

dr. Schramm Gábor
jegyző

Előkészítette:

Havasi Hajnalka
nemzetiségi ügyintéző

Ellenőrizte:

dr. Remele Antónia
irodavezető